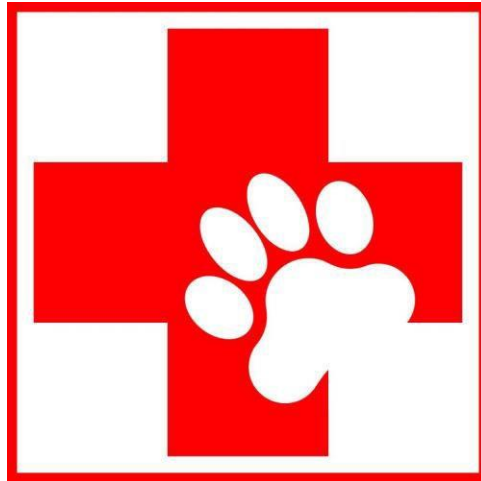

LIFE18 NAT/GR/000768 - LIFE ARCPROM

Action C3

Operation of Anti-Poison Dog Units (ADUs) & dissemination of Anti-Poison First Aid Kits

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΥΤΙΟΥ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΚΥΛΩΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

Τμήμα Κτηνιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μάιος 2021

Στο πλαίσιο του έργου LIFE-ARCPROM προβλέπεται η κατάρτιση και η διανομή κυτίων Α΄ Βοηθειών για την αντιμετώπιση των δηλητηριάσεων Σκύλων Φύλαξης Κοπαδιών (ΣΦΚ) στο πεδίο. Σκοπός του παρόντος είναι η παροχή επιστημονικών δεδομένων και φαρμακοτεχνικών πληροφοριών, ώστε να καταστεί ευχερής η χρήση των παραπάνω κυτίων Α΄ Βοηθειών και να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, η πλειοψηφία των δηλητηριάσεων ΣΦΚ οφείλεται σε οργανοφωσφωρικές και καρβαμιδικές ουσίες. Η αναστολή των συμπτωμάτων που προκαλούνται από τις ουσίες αυτές βασίζεται στην άμεση χορήγηση **ατροπίνης**. Η δόση ατροπίνης που προτείνεται από τη διεθνή βιβλιογραφία δεν είναι απόλυτη και κυμαίνεται από 0.044 mg/kg έως και 0.2 mg/kg. Η σημαντική αυτή διακύμανση οφείλεται στο γεγονός ότι η ποσότητα ατροπίνης που θα πρέπει να χορηγηθεί στο δηλητηριασμένο ζώο εξαρτάται άμεσα από την ποσότητα της τοξικής ουσίας που έχει καταναλωθεί και την οδό χορήγησης του φαρμάκου. Στην κλινική πράξη και από τη μέχρι τώρα αποκτηθείσα εμπειρία, αποδεικνύεται ότι η χορήγηση ατροπίνης, υποδόρια ή ενδομυϊκά, στη δόση των 0.05mg/kg προκαλεί αναστολή των συμπτωμάτων για διάστημα περίπου μία ώρας. Εάν τα συμπτώματα δεν υποχωρήσουν εντός 10 λεπτών από τη χορήγηση της ατροπίνης ή εάν επανεμφανιστούν μετά την πάροδο μίας και πλέον ώρας, μισή δόση (0.025mg/kg) ατροπίνης μπορεί να επαναληφθεί. Η συνηθέστερη φαρμακοτεχνική μορφή ατροπίνης στο εμπόριο είναι οι γυάλινες αμπούλες όγκου 1 ml που περιέχουν 1mg θειικής ατροπίνης.

Η πρόκληση εμετού στο ζώο που δηλητηριάστηκε αποτελεί το δεύτερο σημαντικότερο βήμα της αντιμετώπισης δηλητηριάσεων. Ωστόσο, υπενθυμίζεται ότι, η πρόκληση εμετού έχει θεραπευτικό αποτέλεσμα μόνο όταν είναι γνωστή η ώρα κατάποσης του δηλητηρίου και αυτή δεν απέχει περισσότερο από 2 ώρες από την ώρα χορήγησης των φαρμάκων. Ο μοναδικός ασφαλής τρόπος πρόκλησης εμετού στο σκύλο είναι η χορήγηση **απομορφίνης**. Μολονότι η επίσημη δοσολογική ένδειξη της απομορφίνης αναφέρεται στη χορήγηση έως και 50mg δραστικής ουσίας, έχει αποδειχθεί ότι η χορήγηση 5mg/10Kg ΣΒ προκαλεί έμετο στο σύνολο των περιπτώσεων. Η συνηθέστερη φαρμακοτεχνική μορφή απομορφίνης στη χώρα μας είναι οι γυάλινες αμπούλες όγκου 2 ml που περιέχουν 10mg δραστικής ουσίας.

Η χορήγηση **ενεργού άνθρακα**, έχει προταθεί ως δεσμευτικό των τοξικών ουσιών και είναι δυνατό να συμπεριληφθεί επικουρικά στο κυτίο Α΄ Βοηθειών για την αντιμετώπιση δηλητηρίασης. Ωστόσο, μετά την εκτέλεση αρκετών πειραματικών μελετών έχει διαπιστωθεί ότι ο ενεργός άνθρακας αφ΄ ενός δεσμεύει κάποιες και όχι όλες τις τοξικές ουσίες που χρησιμοποιούνται, ενώ η δεσμευτική δράση είναι σημαντική μόνο εφ΄ όσον χορηγηθεί εντός μία ώρας από την κατανάλωση του δηλητηρίου. Η χορήγησή του θα πρέπει να γίνεται αποκλειστικά σε μορφή χαπιών, καθώς η χορήγηση υγρών ή σκόνης στο δηλητηριασμένο ζώο αυξάνει τον κίνδυνο εισρόφησης και πρόκλησης εισροφητικής πνευμονίας.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται ενδεικτικά οι δόσεις των απαραίτητων και επικουρικών δραστικών ουσιών που μπορούν να περιλαμβάνονται στο κυτίο Α΄ Βοηθειών.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΥΛΙΚΑ ΤΟΥ ΚΥΤΙΟΥ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

ΑΤΡΟΠΙΝΗ	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΔΟΣΗ	
	1mg/ml	AMP x 1 ml συσκευασία των 5 AMP	ΣΒ σκύλου 30Kg	2 αμπούλες (εφ΄ άπαξ χορήγηση)
		ΣΒ σκύλου 40Kg	3 αμπούλες (εφ΄ άπαξ χορήγηση)	
		ΣΒ σκύλου 50Kg	4 αμπούλες (εφ΄ άπαξ χορήγηση)	
ΑΠΟΜΟΡΦΙΝΗ	5mg/ml	AMP x 2 ml συσκευασία των 6 AMP	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΔΟΣΗ	
			ΣΒ σκύλου 30Kg	1,5 αμπούλες
			ΣΒ σκύλου 40Kg	2 αμπούλες
			ΣΒ σκύλου 50Kg	2 αμπούλες
Σύριγγες 2.5 ml με βελόνα 23G			Τουλάχιστον 2 τμχ	
Σύριγγες 5 ml με βελόνα 21G			Τουλάχιστον 2 τμχ	
Γάντια μίας χρήσης			Τουλάχιστον ένα ζευγάρι	

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ) ΥΛΙΚΑ ΤΟΥ ΚΥΤΙΟΥ Α΄ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

ΕΝΕΡΓΟΣ ΑΝΘΡΑΚΑΣ	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΔΟΣΗ	
	140 mg/δισκίο	συσκευασία των 48 ή 96 δισκίων	ΣΒ σκύλου 30Kg	840 mg ενεργού άνθρακα
			ΣΒ σκύλου 40Kg	1120 mg ενεργού άνθρακα
			ΣΒ σκύλου 50Kg	1400 mg ενεργού άνθρακα
			ΣΒ σκύλου 30Kg	7.5 αμπούλες
			ΣΒ σκύλου 40Kg	10 αμπούλες
			ΣΒ σκύλου 50Kg	12.5 αμπούλες

Κατόπιν των παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψιν τα αποτελέσματα του Συνοπτικού Διαγωνισμού που διεξήχθη από τον ΦΔΟΡ για την κατακύρωση των φαρμακευτικών σκευασμάτων που θα περιλαμβάνονται στο AntiPoison Kit, παρατίθεται ένα προσχέδιο του Φύλλου Οδηγιών, όπου αναφέρονται στοιχειώδεις οδηγίες χρήσης του kit και οι συνιστώμενες δόσεις φαρμάκων ανά Kg σωματικού βάρους του σκύλου.

Το έργο **LIFE ARCPROM** (LIFE18 NAT/GR/000768) έχει στόχο τη βελτίωση της συνύπαρξης ανθρώπου - αρκούδας σε τέσσερα Εθνικά Πάρκα της Ν.Ευρώπης, τρία στην Ελλάδα και ένα στην Ιταλία. Το έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2019 και θα έχει διάρκεια 5 χρόνων. Εταίροι του έργου είναι τέσσερα Εθνικά Πάρκα (Πρεσπών, Β. Πίνδου, Οροσειράς Ροδόπης και Majella), δύο πανεπιστήμια (της Θεσσαλίας και της Δυτικής Μακεδονίας) και δύο περιβαλλοντικές οργανώσεις (Καλλιστώ και WWF Ιταλίας). Το έργο συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το πρόγραμμα LIFE της ΕΕ, το Πράσινο Ταμείο και ιδίους πόρους των εταίρων, ενώ το συνολικό του budget είναι 2.786.497€.

LIFE ARCPROM

www.lifearcprom.uowm.gr/

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΥΤΙΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ ΣΕ ΣΚΥΛΟ

- Τα συχνότερα συμπτώματα που εμφανίζονται σε σκύλο που έχει υποστεί δηλητηρίαση είναι:
- Έλλειψη συντονισμού των κινήσεων και απροθυμία για μετακίνηση
- Έντονος μυϊκός τρόμος που μπορεί να εμφανίζεται σε ένα μόνο σημείο του σώματος ή να είναι γενικευμένος
- Έκκριση υπερβολικής ποσότητας σάλιου (σιελόρροια)
- Αυξημένος αναπνευστικός ρυθμός (ταχύπνοια) και κοιλιακή αναπνοή (δύσπνοια)
- Συνεχόμενοι έμετοι και πιθανόν διάρροια
- Επιληπτικές κρίσεις που συνοδεύονται από ολιγόλεπτη απώλεια

Οι ενέργειες που περιγράφονται παρακάτω αποτελούν τις **ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ** που πρέπει να δοθούν **ΑΜΕΣΑ** στο σκύλο, με την υποψία δηλητηρίασης. Σε καμία περίπτωση τα παρακάτω φάρμακα δεν υποκαθιστούν την κατάλληλη θεραπεία για τη δηλητηρίαση του σκύλου, η οποία μπορεί να δοθεί **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ** από Κτηνίατρο. Για το λόγο αυτό, η χορήγηση των φαρμάκων θα πρέπει να γίνεται σε επικοινωνία με Κτηνίατρο κι αμέσως μετά ο σκύλος να μεταφέρεται στο πλησιέστερο Κτηνιατρείο.

- Πριν τη χορήγηση οποιουδήποτε φαρμάκου που περιέχεται στο κυτίο θα πρέπει να διαβαστούν **ΟΛΕΣ** οι πληροφορίες που περιέχονται στο Φύλλο Οδηγιών.
- Σε περίπτωση που ο σκύλος εμφανίζει επιθετική συμπεριφορά **ΔΕΝ** θα πραγματοποιείται καμία προσπάθεια χορήγησης των φαρμάκων, για την αποφυγή ατυχήματος.
- Η διάνοιξη των φιαλιδίων γίνεται με σπάσιμο του λαιμού του φιαλιδίου, ασκώντας πίεση με τον αντίχειρα πάνω στη λευκή τελεία που υπάρχει στο φιαλίδιο.

ΒΗΜΑ 1	Εφαρμόζονται τα γάντια μίας χρήσης που περιέχονται στο κγτίο
---------------	--

ΒΗΜΑ 2	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΤΡΟΠΙΝΗΣ (ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ ΣΕ 3 ΔΙΑΦΑΝΕΙΣ ΑΜΠΟΥΛΕΣ)			
	*Η χορήγηση ατροπίνης είναι ανεξάρτητη από το χρόνο κατανάλωσης του δηλητηρίου κι από την πρόκληση ή όχι εμετού στο σκύλο.			
	**Η απαραίτητη ποσότητα ατροπίνης χορηγείται με ενδομυϊκή ένεση στην περιοχή του μηρού (μπούτι).			
	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση
	10 κιλά	Μισή αμπούλα	30 κιλά	2 αμπούλες
	15 κιλά	Μία αμπούλα	35 κιλά	2 αμπούλες
20 κιλά	Μία αμπούλα	40 κιλά	2 αμπούλες	
25 κιλά	Μία αμπούλα	>40 κιλά	3 αμπούλες	
***Σε περίπτωση που δεν βελτιωθεί η κλινική εικόνα του σκύλου εντός 15 λεπτών από την αρχική χορήγηση ατροπίνης, μία δεύτερη χορήγηση με δόση τη μισή από την πρώτη θα πρέπει να πραγματοποιηθεί.				

ΒΗΜΑ 3	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΜΟΡΦΙΝΗΣ (ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ ΣΕ 2 ΣΚΟΥΡΟΥΧΡΩΜΕΣ ΑΜΠΟΥΛΕΣ)			
	*Η πρόκληση εμετού στο σκύλο επιτρέπεται ΜΟΝΟ εάν ο σκύλος διατηρεί τις αισθήσεις του.			
	**Η πρόκληση εμετού στο σκύλο εφαρμόζεται ΜΟΝΟ όταν είναι γνωστή η ώρα κατάποσης του δηλητηρίου και δεν έχουν περάσει περισσότερες από 2 ώρες από την κατάποση.			
	***Η απομορφίνη χορηγείται με υποδόρια (κάτω από το δέρμα) ένεση στην περιοχή του τραχήλου.			
	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση
	10 κιλά	Μισή αμπούλα	30 κιλά	Μία αμπούλα
15 κιλά	Μισή αμπούλα	35 κιλά	Μία αμπούλα και μισή	
20 κιλά	Μία αμπούλα	40 κιλά	Μία αμπούλα και μισή	
25 κιλά	Μία αμπούλα	>40 κιλά	2 αμπούλες	

ΒΗΜΑ 4	ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΣΚΙΩΝ ΕΝΕΡΓΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ			
	*Ο ενεργός άνθρακας μπορεί να δίδεται επικουρικά, καθώς δεσμεύει κάποιες (όχι όλες) από τις τοξικές ουσίες που χρησιμοποιούνται συχνά ως δηλητήρια.			
	**Τα χάπια θα πρέπει μετά την πρόκληση εμετού στο σκύλο.			
	*** Τα χάπια θα πρέπει να χορηγούνται ΜΟΝΟ σε σκύλους που διατηρούν τις αισθήσεις τους και ΔΕΝ εμφανίζουν δύσπνοια, ταχύπνοια, σύγχυση ή και επιθετικότητα.			
	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση	ΣΒ σκύλου	ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ Δόση
	10 κιλά	1 χάπι	30 κιλά	4 χάπια
15 κιλά	2 χάπια	35 κιλά	4 χάπια	
20 κιλά	2 χάπια	40 κιλά	5 χάπια	
25 κιλά	3 χάπια	>40 κιλά	5 χάπια	

ΒΗΜΑ 5	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ		